

דול

לוי

גלוקסמן

מדינאי מבטיח במצעו „קידמה חברתית“. לטענתם, הבטחות שכאלה סוללות את הדרך למחנות יריכו של סטאלין. הם קובעים כי המאה ה-20, למרות הקידמה הטכנולוגית, היא אחת התקופות האלימות ביותר בתולדות המין האנושי. בעיניהם הקידמה הטכנולוגית, ושיפור תנאי החיים של המעמדות המנוצלים, אינם שוללים או מונעים אלימות זו. טיעון נוסף, שעליו חוזרים „הפילוסופים החדשים“, הוא כלפי אירגוני הגרילה והאנארכיסטים הנעזרים באלימות, ואינם חסים על חייהם, דוגמת הפעילויות המהפכניות שלהם בגרמניה ובאיטליה. אירגונים אלה, לדעת „הפילוסופים החדשים“, אינם שונים מהמיסגרות הטוטאליטריות של המדינות שבהן נאבקים אירגונים אלה. „הפילוסופים החדשים“ נטעים את זרעי מחשבתם על קרקע פוריה. רבים סבורים שהמארכסיזם הוא רע וניכשל, ושהסוציאליזם היה מאז ומעולם טוטאליטארי. גם סיוך העממית נכשלה, וכל אלה שעה שארצות הברית אינה כליכך רעה. תורתם והשקפותיהם מעידים על כך שמיסוד המארכסיזם הביא למותו, הן שהוא איבד במוות זה את סוד הקסם המהפכני, שהיה בו לאנשים צעירים במשך שנים כה רבות. חורבותיו של המישטר הסוציאליסטי הישראלי, שחיי הפרט מעולם לא היו הערך העליון שלו, יקומו „הפילוסופים החדשים“ של ישראל, שיביאו לגיבושה של השקפת עולם חדשה, שבה ערך חיי הפרט וסביבתו הם הערך העליון והמקודש היחיד.

במקום האלוהים של הדת, קידשנו את הקידמה הטכנולוגית. ועכשיו נקלענו לחוסר-מוצא היסטורי, שבו מגלה המדע שאין כלוח ליהפך לאל... עמדתו של פרופסור דול היא ש„אנחנו חיים כיום בתקופה סוקראטית. מביסטרו לביסטרו שואלים אנשים את השאלות החשובות ביותר של הקיום. כמו: איזו מעלה יש לכור אטומי? מה זהותה האמיתית של האשה?... ולכן אנחנו חיים לדעתו של דול ב„עולם של מילפצות גורדות-שחקים ואוטוסטרדות. שהאטו את התקדמות האדם...“ ואת הסיבה להאטת התקדמות המין האנושי הוא מונה בכוחות-הפוליטיים הקיימים, העוצרים בעד התפתחות הכלכלה, התרבות והפוליטיקה.

„דיסקוהים של רעיונות“

ג'י לארדראו (30) שגם הוא משמש כפרופסור לפילוסופיה, חיבר ספר אנטי-מארכי-סיסטי בכותרת קוף הזהב (ראה אור ב-1974) ועוד ספר בשם המלאך (בשיתוף עם כריסטיאן ז'מבה). לדבריו של לארדראו, השפעת „הפילוסופים החדשים“ בצרפת מקורה שהאנשים בגרו ולמדו כי „בכל מימסד שבו מקוים למצוא קורטוב של ליי-ברלות, מוצאים במקום זאת רודנות...“

הקומוניסטים והסוציאליסטים הצרפתיים לא יכלו לעבור לסדר-היום על האשמותיהם של „הפילוסופים החדשים“. תגובתם היא בחלקה אלימה ובחלקה אידיאולוגית. לוי טוען כי הותקף פעמים מיספר באלימות על-ידי אנשי שמאל, ולדבריו מנהלים הקר מוניסטים, „ציר-מכשפות“ נגד חבריהקבוצה. גם היומון הסוציאליסטי לה מאטין מגדיר אותם כ„סוטים מיניים“. דברי-המערכת שבועון המכובד של השמאל כינה אותם כ„דיסקוהים של רעיונות“ במאמר שנימתו רחוקה מלהיות אזהרת. שניים ממנהיגי המפלגה הקומוניסטית הצרפתית חיברו ספר בשם נגד הפילוסופים החדשים, ובו קבעו שהם מציאים את „הימין החדש“.

להגנתם של „הפילוסופים החדשים“ נחלץ הוגה-הדעות ז'אן-פראנסואה רוול (מחבר ללא מארכס או ישוע והמדוח הטוטאליטארי), שטען כי הם מייצגים את הקצר האידיאולוגי, ואי-האמון שנוצרו בין אנשי השמאל הצרפתי לבין מנהיגיהם.

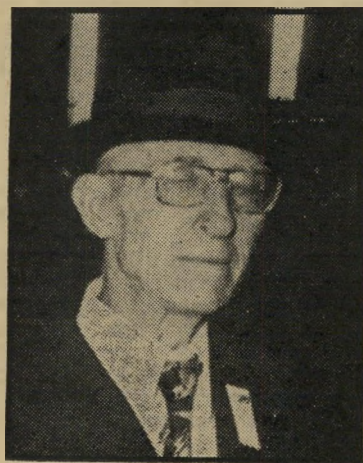
עיתונאים הבחונים בקפידה את הופעתם והשפעתם של „הפילוסופים החדשים“ והשי-פעתם הגדלה על האינטליגנציה והצעירים בצרפת, טוענים שעלייתו לשלטון של ג'ימי קארטר בארצות-הברית המחיש לרבים את התמורה המתחוללת בעולם, תמורה שהביאה את ההמונים שלא להתעניין עוד בבעיות פוליטיות רחבות וחובקות-עולם, אלא בבעיות לא-פוליטיות, מקומיות ומצומצמות, ושאלות על נושאים מוסריים, חופש-הפרט, כושר אטומי וסיעוד.

מכנה משותף נוסף ל„פילוסופים החדשים“ היא ההתנגדות לסינגון שבו כל

האם אבידן ומוקד מסתכסים? * ה„מחדל“ הסיפורתי

במוסקבה * האם שיסה ז'בוטינסקי את אורי צבי גרינברג בחיים

נחמן ביאליק * שיחרור הסופרת הערבייה

אורי צבי גרינברג
כלב בית

אותו לאור בעברית * במאמר-ביקורת שפירסם במערב הסופר נתן ביסטריצקי-קי (מחבר ימים זלילות) על תירגום סיפיון של ז'בוטינסקי שמשון בנוסח עיברי חדש, מספר ביסטריצקי על חיכוך כים שהיו בין חיים-נחמן ביאליק לז'בוטינסקי. הוא מצטט את זה האחרון שהגדיר את ביאליק, בנוסח „כמו שהגיד פעם מי שהיה המשורר הלאומי...“ הסיי בה שהביאה את ז'בוטינסקי להסיר את כתר-השירה מביאליק היתה תמיכתו של זה בחיים וייצמן נגד ז'בוטינסקי. ביסטריצקי מתעלם מכך שנוסח זה של המנהיג הרוויזיוניסטי מסביר, למעשה, את קטע ההשמצה על ביאליק בשירו של הר משורר-הלאומי אורי צבי גרינברג: „כלב בית“, שבו חחרה אחר משיחו וכתב: „גם ביאליק, גאון השירה הוועמת, / מי שהיה נבזוראון בפיו / ומי שניבו כמו פתן נשך / את חלב הלב, / בנה לו ארמון ויהי למגיד / משלים, פסוקים, סיפורי מעשיות / בכל איספה ובכל חתר נה / ובכל לווייה...“ * הסופרת הסודית פלאמי שלאש אמרה בראיון שבשועון המצרי אאח' סאעה: „הסירו ידיכם מן

הפרופסור האוסטרלי לסיפורת עיברית יוסי גמזון מאוניברסיטת סידני פירסם בחותם, שבועון על המשמר, שיר על מילחמת יום-הכיפורים תחת הכותרת „אחרי ארבע שנים“ שאותו סיים במילים: „והיא יודעת במילים גסות / זה טאנקים, / באוקות, / הוקים.“ * המשורר דויד אבידן („מולטיוויזיה“) שב אחרי ראש-השנה מטיוול בחוץ-לארץ, ועומד להקריין את השלישית בסירת תוכניותיו בטלוויזיה * כרעם ביום בהיר נפלה על המתמצאים במנהגי ביקורת השירה העיברית רשימתו של המבקר גבריאל מוקד, „המשבר של שנות השבעים“, התרגשות הסרת-פשר אחזקה ביושבי בתיקה וחצי של פירחישירה, כאשר הבחינו בשתי הגדרות מסתייגות של מוקד מדויד אבידן, והן: (1) כי בניגוד לידידי דויד אבידן, אינני חושב שסמאנטיקה היא תמיד ממשות פוליטית... (2) מי שהיה ממחוללי המהפכה הראשונה שלה: דויד אבידן, אף כי תר-מתו היא לא פעם יותר רעיונית מוע-שית... המדקדק בקצור-שלידו טוע-נים כי מוקד מעודו לא התייחס, בביקור-רותו, באורח שכזה לדויד אבידן, הם רואים בן ראשיתה של הסתככות בין השניים. מה גם, שמרחק של שיבעה ק"מ עים בין שירתו של אבידן לבין שירת המשוררות והמשוררים שמוקד מרומם ב-רשימתו זו: א. דורית, מאיה בזרא-נו, ר. סומק, פ. בנאי ואשר ריוך, שרשומם אינו ניכר כלל בשירה העיבר-רית * לפי עדותו של המוציא-אור

דויד אבידן
יותר רעיוני ממעשי

בצלא צ'ריקובה, שהשתף ביריד-הספרים הבינלאומי במוסקבה, דומה ש-שמע „מחדל“ יום-הכיפורים טרם הגיע אל קהילה יהודית זו: „שני הספרים הפור פולאריים ביותר בין מבקרי התערוכה היו סיפרי האוטוביוגרפיה של (מנשה) דוידן (אבני-דוד) ושל גולדה מאיר (חיי). צעירים יהודים עמדו וקראו בקול, כאשר ידיהם רוטטות, קטעים מתוך ספרים אלה ואחרים...“ סיסמת היריד במוסקבה היתה: „הספר בשירות השלום“, אגב, אבני-דוד של דוידן, למרות הפירסומת הרבה, מרי בית המהדרה הראשונה שלו עדיין מאכ-לסת את מחסני הוצאת-הספרים שהוציאה

גולדה

דוידן

בשירות השלום